

rettidig, og som Kommunalbestyrelserne havde givet Tilsagn om at opfylde i Haab om, at Kommunerne igen kunde faa Laanet af Staten. Jeg vil derfor gerne henstille, om ikke denne Sag kunde tages op til fornyet Overvejelse, da det ifølge Svarskrivelsen, som foreligger fra Finansministeriet, forekommer mig, at man har misforstaaet Købstadforeningens Skrivelse derhen, at Ønsket gaar ud paa en Fornyelse af Loven, medens der kun er Tale om at faa det Laan, som er fornødent for, at man kan opfylde de Løfter, man har givet.

Den ærede foregaaende Taler omtalte det private Byggeri, som er blevet medtaget under dette Lovforslag. Jeg maa herom sige, at jeg ser ikke saa lyst paa Forholdene paa dette Omraade som den ærede foregaaende Taler. Jeg tror ikke, at det private Byggeri — og herved forstaar jeg i denne Forbindelse det Byggeri, der foretages for at lave Forretning, jeg tænker altsaa paa dem, der bygger Huse for at leje Lejlighederne ud — melder sig, forinden der saa at sige er oplagt Gevinst, oplagt Udbytte i Sigte, og det kan der ikke være i Øjeblikket. Medmindre der ydes endogsaa meget klækkelige Statsbidrag, vil det for Tiden være et Vovespil at bygge. Men her beror alt paa, hvorledes Konjunkturerne vil stille sig; viser det sig, at de stadig gaar op, at det stadig bliver dyrere og dyrere at bygge, vil det private Byggeri, hvis man ikke sikrer sig, at de paagældende kommer ind under Bestemmelser, som forhindrer, at de Bidrag, som Stat og Kommune har ydet, gaar over til den rene Privatspekulation, i Virkeligheden ikke hjælpe, i alt Fald ikke til at skaffe Boliger til husvilde Arbejdere. Saa længe man opretholder Huslejelovgivningen, er der naturligvis derigennem sat en Grænse, men saa snart denne Lovgivning er ophævet, betyder det, at der gaar Spekulation i disse Ejendomme, og at de vedkommende stikker Bidraget fra Stat og Kommune i deres egne Lommer, fordi Ejendommene stiger saa meget i Pris. Man kan naturligvis sige, at gaar det til den anden Side, har de løbet en Risiko. Jeg tror imidlertid ikke, at det private Byggeri i synderlig Grad vil melde sig, bortset fra dem, som vil bygge Smaahuse til eget Brug. Overfor disse enkelte Personer eller flere i Forening, naar det ikke er under et Foreningssystem, saaledes at der derigennem er skaffet Sikkerhed for, at Bidraget ikke gaar over til Privatspe-

kulation, finder jeg det rimeligt, at der stilles akkurat samme Krav, som der stilles overfor Foreningerne. Det vilde være mindre rigtigt, synes jeg, om man handlede saaledes med Statens Penge, at det om nogle Aar vilde være let paaviseligt, at man havde foræret disse Mennesker saa og saa mange Tusinde Kroner, som de ganske roligt havde puttet i Lommen. Men jeg kan ikke se andet end, at man med den Affattelse, Paragraffen her har faaet, har varetaget de Interesser, som baade Stat og Kommune maa have med Hensyn til de Penge, som anbringes i rent private Byggeforetagender. Jeg tror for øvrigt, at mange af dem, som har med de praktiske Forhold i Kommunerne at gøre, og saa mange af det ærede Medlems Partifæller, for længst er kommet til Klarhed over, at det nytter ikke at vente sig noget større af det private Boligbyggeri, og man er overalt i Kommunerne mere og mere gaaet over til, at Kommunen tager den Sag i sin Haand, fordi der nødvendigvis maa skaffes de Boliger, som skal bruges, man kan ikke lade Folk, som ganske uden egen Skyld er blevet husvilde, gaa paa Gaden, der har det offentlige og efter min Mening fortrinsvis Staten en Pligt til at træde hjælpende til.

Jeg saa gerne, at de Bemærkninger, jeg her har gjort, maatte blive gjort til Genstand for velvillig Overvejelse i Udvalget, navnlig vil jeg, som sagt, gerne henstille, at Statstilskuddet til Opførelse af kommunale Boliger maatte blive forhøjet. Jeg hører nu, at man fra Venstres Side vil foreslaa, at Sagen henvises til et Udvalg, og saa vil der jo i dette blive Lejlighed til at tage Spørgsmaalet under nærmere Overvejelse. Jeg skal derfor med disse Ord anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Fremme.

Niels Petersen: De Forhold, der motiverede de oprindelige Lovbestemmelser angaaende Statstilskud til kommunalt Byggeri, Byggeri af Boligforeninger o. s. v., er desværre endnu til Stede. Arbejdsløsheden har ganske vist ikke et saa stort Omfang som tidligere, men hvad Bolignøden angaar, er den, under alle Omstændigheder i de store Byer, lige saa stor som tidligere, man kan sige for Københavns Vedkommende saa stor, som det overhovedet er muligt, fordi der, praktisk talt, ikke eksisterer ledige Lejligheder. Da Forholdene saaledes praktisk set i alt væsentligt er de samme som før, behøver jeg